

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe az 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Sărbătoarea Secașului

Înălțătoarele serbări ale „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, despărțământul Blaj, în Roșia de Secaș.

18 Septembrie.

Secașul este un râuleț cu apă puțină dar cu maluri mănoase, în unghiul dintre Blaj, Alba Iulia și Mierourea Sibiului. Ținutul acestui râuleț, care, în vremuri de secetă abia își dăpână un firuleț de apă verzuie printre sămănături bogate, iar în zile cu ploi și cu furtuni alungă valuri spumegătoare ca o herghelie de armăsari buestrași, se numește *Țara Secașului*.

Minunat pământ această țară a Secașului! Ea cuprinde o seamă de comune bogate și vrednice, cari sunt o mândrie a întregului Ardeal românesc. Secășenii sunt un neam de oameni frumoși, mijlocii la statură, cu ochii negri și cu fețele îmbujorate, sănătoase. Flăcăii lor sunt plini de vlagă și vioi, neîntrecuți la joc și la cântec, ca și la coasă și la sapă. Iar lelițele de pe Secaș sunt și mai vestite de frumoase, de harnice și de cântărețe. Răsună toată valea când se înșiruie ele la secere, ori la otăvuri, pe luncile aurii ale Secașului. Și din depărtare nu le poți deosebi dintre întinsele pălcuri de maci, înflăcărați ca și obrăjorii lor de Cosânzene!

Între satele de pe Secaș comuna Roșia este fruntea. Acolo-i mijlocul ținutului și mama pământului.

Roșia este comună mare, curat românească. În timpuri de demult, pe-o coastă pleșuvă de deasupra Secașului, se înălța o mare mănăstire cu ziduri grele, toșii, a *călugărilor benedictini*. Se mai văd și astăzi cărămizi spalate de puvoaie și oase albe, cari pomenesc străvechea așezare călugărească.

Călugării de demult n'au fost însă români și așa i-au măturat vremile și împrejurările nepriincioase. Satul Roșia a rămas al nostru în întregime, afară de secretarul ungur și de alte două familii ungurești, coboritoare a nemeșilor străini de demult.

O foarte frumoasă și mare biserică vestește biruința nației noastre și adună la rugă un popor bun, curat și mândru. Roșienii sunt creștini cucernici și evlavioși, cari iubesc biserica și iubesc celea sfinte.

Iar Români bravi ca Roșienii și ca locuitorii Secașului, mai rar undeva. Ei în timpurile ungurești, au fost cei mai

dărzi și mai neînfricați luptători naționali. Ne aducem aminte de alegerile dela Vinț, când Secășenii se ridicau ca o oaste de legionari romani și, cu frunze verde în pălării, cu inimi înflăcărate, se înșiruiau totdeauna pe lângă steagul lui Maniu și a celorlalți luptători pentru drepturile românești.

Știind toate acestea, conducătorii Despărțământului Blaj al „Asociațiunii“ care luptă pentru lumină și pentru înălțare, au hotărât să țină adunarea din acest an a „Astrei“ în frunța comună Roșia, ca să aibă întreg Secașul o sărbătoare de înfrățire și de răsplată, pentru inimoșia și vrednicia sa din trecut și de astăzi. Adunarea s'a și ținut în ziua de Duminică, 18 Septembrie, fiind cu adevărat o minunată sărbătoare națională, cum mai frumoasă și mai măreață rar s'a putut vedea în întreg ținutul Târnavelor.

Sosirea la Roșia și slujba dumnezească.

Duminică dimineața a dat Dumnezeu o zi frumoasă și limpede, cu cerul ca lacrima și cu soarele vioi și dulce. Ulițele Roșiei luciau de curate și pe la toate porțile răsăreau creștini în haine de sărbătoare, îndreptându-se cucernici spre lăcașul dumnezeesc din grui. Clopotele sunau mângâietor și vesteau sfânta slujbă.

Dinspre Blaj se aud într'una trăsuri și automobile cari aduc oaspeți dragi și aleși. Vin conducătorii despărțământului și fruntași iubitori de carte și de popor. Vin și doamne și domnișoare, între cari multe au îmbrăcat mândrul nostru port național.

O mașină sprintenă aduce pe d. deputat Coltor, pe d. canonic Macaveiu și profesori tineri ai școlilor dela Blaj. Cu altă mașină vine d. avocat Bianu, D-na Bianu, d. notar public Borșan, d. secretar al despărțământului Dr. Aug. Popa, D. Letiția Munteanu și alții. Sosește în curând și d. director Munteanu dela Patria cu dsoara Ersilia Muntean și cu alt tineret inimos din Blaj. Alte trăsuri aduc pe dd. profesori Băgăianu și Dr. Suci, pe d. Adrian Nyerges cu Dna, pe d. Alimpiu Aron și pe inimoșii tineri Radeș, Radu, Olteanu și alții. Dl prim-pretor Traian Denghel sosise încă de Sâmbătă împreună cu d. profesor Lupeanu din comitet, pentru organizări.

Toți cari sosesc se îndreaptă spre biserică, unde slujba se urmează cu multă cucernicie. Slujește Păr. Ștefan Roșianu, președintele despărțământului, împreună cu păr. Ioan Deac, parohul local. Cântă frumos cantorii și tineretul din Roșia.

După evanghelie păr. Roșianu rostește o inimoasă predică, plină de pilde și învățături, pe care credincioșii o ascultă cu multă evlavie și luare aminte. Iar la urmă arată rostul venirii în comună a atâtor oaspeți aleși și invită poporul la adunarea care se va ținea îndată după masă.

La sfârșitul liturghiei s'a potrivit și o cununie, care, cu alaiul ei, cu mândrețea nuntașilor, cu călăreții voinici și cu nelipsiții ceterași, a dat Roșiei o minunată înfățișare de sărbătoare.

Adunarea.

În mijlocul comunei, la o masă mare, îmbodobită cu velințe românești și cu cărți, în umbra unui frăgar bătrân, stau membrii comitetului cercual al „Astrei“, în frunte cu venerabilul președinte Ștefan Roșianu. De jur împrejur, canuna de oaspeți din Blaj și din satele ținutului. Domnișoare în port românesc dau locului înfățișarea de grădină cu flori învalte, răzătoare. Iar până departe, cât cuprind ulițele, o mare de capete, bărbați și femei, feciori și fete, cari așteaptă cu nerăbdare, să se înceapă adunarea. Copilandrii nu și-au mai găsit alte locuri, de unde să poată vedea și ei celea ce se întâmplă, decât în crăcile copacilor pe cari îi înflorese și îi cuprind, ca stolurile de păsări salcâmii, primăvara.

Cel dintâi cuvânt îl ridică președintele, deschizând adunarea printr'o vorbire potolită, dar adâncă și plină de înțelepciune. Fiecare vorbă, fiecare pilduire este sorbită cu nesăț, ca în biserică învățăturile sfinte. Părintele Roșian vorbește despre rosturile Asociațiunii și despre nizuintele ei de a înfrăți pe fiii neamului românesc, îndrumându-i pe cărările luminii și ale înălțării celei fericitoare. Ce icoană frumoasă: sute și mii de săteni, moșnegi, bărbați și tineri, femei, fecioare și copile, sorbind graiurile cumiți ale unui venerabil popor românesc, încăruntit în predici și în cuvântări de învățătură...! Ii place și soarelui această icoană fermecătoare, căci, proptit în crucea oșinii, își tot trimite câte-o rază printre crengile frăgarului bătrân și încunună, cu șuvițe de aur, fruntea vorbitorului.

După cuvântarea președintelui, se trece la rapoarte, pe cari le prezintă dd. Augustin Popa și Coriolan Suci, din cari se vede că despărțământul Blaj al „Astrei“ bătărește aceleași cărări, pe cari le-au arătat marii în-

temeiatori ai „Asociațiunii“. Zeci de conferințe s'au ținut în satele despărțământului, s'au fondat biblioteci și cercuri culturale, s'au împărțit cărți și premii, toate cu scopul vădit de a ridica poporul român la treapta ce i-se cade. Mult a ostenit în această privință mai ales însuși președintele, însoțit de preoții ținutului, de profesorii și dascălii Blajului, precum și de alți cărturari însuflețiți ai acestui orașel.

Dela rapoarte s'a trecut apoi la alegerea comisiilor de cenzurare și de premiere a porturilor și a dansurilor naționale. Până când au lucrat comisiile, poporul a ascultat cu cea mai vădită plăcere conferințele luate în program.

Cuvântarea d-lui Lupeanu.

Cea dintâi conferință populară a ținut-o d. profesor Alexandru Lupeanu-Melin, membru în comitetul central al „Astrei“. Domnu' Melin este cunoscut ca iubit și meșter povesteaș pentru popor. Deastădată D-sa a arătat în sprintene pilduri, luptele și durerile prin cari a trecut țara Ardealului, dela Decebal și Traian până la Horia și Iancu, și până la „Pajura cu două capete“ când cărturari ca Cipariu au găsit că neamul nostru din Ardeal nu mai poate răzbi deasupra amărăciunilor și a împilărilor, decât prin carte și lumină, prin învățătura cea mai tare decât sabia și toporul. Și din acestea năzuinți a răsărit „Astra“, marea tovarășie de învățatură a Ardealului, care ne-a făcut atâta bine.

Un punct dragălaș...

Foarte bine au făcut aranjatorii adunării când s'au gândit să învrăsteze conferințele cu declamări și cântece. Alegerea acestor puncte a fost și deosebit de norocoasă. Dșoara *Ersilia Munteanu*, studentă la Conservatorul de artă dramatică din Cluj, îmbrăcată în minunat costum național, a spus câteva poezii la înțelesul poporului, cu atâta dragălașie și farmec, încât mulțimile nu se mai săturau ascultându-o. Și cum însași este un chip de fermecătoare și vioaie Cosânzeană, Secășenii n'au s'o uite cât vor trăi! O priveau cu mâinile strâșină la ochi și moșnegii, ca pe Rodica lui Alexandri...

Discursul Păr. Dr. Ioan Coltor.

Secășenii au avut norocul să aibă și cu acest prilej în mijlocul lor pe Păr. Dr. Ioan Coltor, mult iubitul deputat al ținutului, pentru reușita căruia atât de mult au luptat în toate alegerile. De astă dată însă n'a fost vorba de politică și de alegeri. Cu graiul său dulce și înflorit, cu tăria pildurilor sale, cari cutremură și înalță, Păr. Coltor a vorbit despre dragostea de țară și de limbă, despre iubirea de glie și despre unele obiceiuri, cari pot aduce ponoase neplăcute asupra poporului nostru atât de brav și de cuminte. Intre acestea rele deprinderi, cea mai urâtă este sudalma, care ne apropie de neamurile celea mai codășe. Sudalma pe lângă că este mare păcat, mai și face de ocară, nu numai pe cel ce injură, ci și țara și neamul. Unde s'a înrădăcinat, trebuie stărpită fără cruțare!

Poporul a ascultat cu cea mai mare luare aminte frumoasele învățături, iar la urmă Păr. Roșianu, a îndemnat pe ascultători să încerce a face o societate a celor ce se legătuiesc a nu mai injura, cum s'au făcut mai multe în comuna Feisa și jur.

Doinele d-lui Rusu.

Foarte mult au plăcut și doinele cântate cu multă măiestrie de d. *Traian Rusu*, tinăr croitor în Blaj, care a arătat cum nu se poate mai bine frumusețea cântecului românesc. Facem prinsoare că doinele sale vor răsună deacum pe toate colinele Secășului, la coasă și la secere, spre marea cinste a celui ce le-a adus la adunarea în Roșia.

Incheindu-se conferințele, comisiunile alese mai înainte au raportat despre lucrările lor și au dat descărcare comitetului pe anul 1926. Delegați pentru Adunarea de peste toată țara a Astrei, care se va ține în curând la Aiud, au fost aleși: Dr. Ioan Bianu, avocat în Blaj; Păr. Dem. Boariu, preot în Micăsasa; Păr. Ioan Mărginean, preot în Tapu; Dr. Coriolan Suci, profesor în Blaj; Adrian Nyerges, comerciant în Baj; Alimpu Aron, pantofar în Blaj și Iacob Cristea, plugar în Roșia.

Pomenim aici cu cea mai mare bucurie că poporul din Roșia și de pe Secaș, datorită mai cu seamă acestei adunări și vorbirilor ținute, a înțeles cum nu se poate mai bine gândurile Astrei, înscriindu-se membri cu grămadă, cari au și plătit numai decât taxele prescrise. S'au încasat numai dela săteni peste 800 lei. În schimb despărțământul le-a împărțit cărți în preț de peste 30 lei de membru.

Portul și dansurile secășene.

Încă nu era chiar încheiată adunarea, când au răsărit ca din pământ niște câniți de „lăturenii cu“ ceteri și cu gurduni, cari au adunat tineretul în curtea școlii, la întrecerile de port și de jocuri naționale.

Juriul alcătuit din: D-na *Elisa Dr. Bianu* ca prezidentă, *Letiția Munteanu*, *Ersilia Munteanu*, profesoara *Ungureanu*, Dr. *Ioan Coltor*, Dr. *Ioan Bianu*, *Ioan Băgăian* și *Laurean Puia* profesor, au intrat printre tineret, să caute porturile celea mai frumoase și mai curate, și să judece istețimea jocurilor.

Mai întâi s'au ales la joc voinicească flăcăii singuri. Niște lujeri de feciori, de dudua pământul sub călcăiele lor. Și se învrăteau și săreau pe tactul muzicii, de credeai că au argint viu în pulpe. Joc din bătrâni cu „ponturi“ de-un ritm fără pereche.

Ș'apoi s'a pornit o horă focoasă cu fete, ș'o învărtită secășană în câte trei și patru, de le lăsa gura apă și la moșnegii! Minunate fete mai are dragul de Secaș...! Nalte, mlădioase, cu fața ca roua și cu ochi de bobotaie. Și ce mai port și ce mai izvoade pe celea ii! Nu-i mirare, că jurul nu știa pe cari să-le înscrie mai degrabă la premii!

Dintre flăcăi au luat premiul „Astrei“ cu diplomă, pentru joc:

Iacob Burnetea lui Petru, Leonie Ionaș, George Bogdan I. Petru, Bărbos Gligor; Beangu Niculaie, Blana Niculae, Calu Nic. lui Alisandru, Calu Niculae I. Culiță și Calu Vian, toți din Roșia. Apoi Iosif Tăușan din Broșteni și Cristea Manoilă din Păuca.

Dintre fete, pentru port și joc: Maria Popa I. Ilie, Ana Aron, Ana Damian, Maria Pădurean

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Cântece din Macedonia

La mijloc de munți, departe
Pe la două fântânele,
Un voinic rănit de moarte
Tot se vaetă și geme.
Paseri negre 'l inconjoară,
Dau din aripi, se coboară.
El se roag' așa de ele:
„Aveți milă, păsărele.
Numai trupul mi-l mâncați,
Capul, mâna mi-o lăsați,
Mâna dreaptă să scriu carte
La părinții mei departe
La părinți, la frățiori
Și la dragile-mi surori
Și la una
Care'i mândră ca și Luna,
Osmintele să-mi strângă,
Zi și noapte să mă plângă.

Munților, noroc de voi,
C'asteptați să vie vara
Să vă crească florile
Pe toate plaiurile
Pe toate ramurile.
Munților, noroc de voi.
Că pe lume n'aveți parte

Nici de jale, nici de moarte
Numai noi, săraci de noi,
Tot necazuri și nevoi,
Ca și apa trecători
Și ca frunza pieritori!

Valurile vieții.

La sfântul evangelist *Luca* (XII, 15—21) cetim:

„Păziți-vă și vă teriți de lăcomie, căci nu este viața cuiva în prisosința avuției sale.“
Și a zis către ei asămănarea:

„Unui om bogat foarte îi rodise țarina și cugeta întru sine, zicând: ce voi face căci nu am unde aduna rodurile mele?“

„Și a zis: aceasta voi face, — sparge-voiu jitnițele mele și mai mari le voiu zidi și voiu strânge acolo toate rodurile mele și bunățile mele și voiu zice sufletului meu: suflete, ai multe bunăți strânse pe mulți ani, odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te!“

„Iară Dumnezeu i-a zis lui: nebunule, întru această noapte vor să ceară sufletul tău dela tine, dară cele ce ai gătit ale cui vor fi?“

„Așa este cel ce strânge lui-și comoară, iară la Dumnezeu nu se îmbogățește.“

Învățătura ce se desprinde din evangelia aceasta este deci, că nu ne putem lungi viața cu averea, nici să creada cineva că poate fi fericit rumegând averile pământului și desfă-

tându-se în toate plăcerile, ce și-le poate face cu bunurile trecătoare ale lumii, căci:

Mult amăgitoare lume,
toate câte ai sunt glume
ca negura trecătoare...

Numai prin fapte plăcute lui Dumnezeu și spre folosul oamenilor nevoiași, ne putem aduna comori neperitoare, adecă ne putem curăți sufletul, . . . care la timpul său, când îl va chema Domnul, să fie în stare a vedea lumina împărăției lui Dumnezeu, care nu o pot vedea sufletele murdărite de păcate, cum noi cu ochii noștri trupești, nu putem privi soarele orbitor în strălucirea sa.

Cuvintele Mântuitorului își au însemnătate pentru toate timpurile și ar fi destul să întrebăm pe oamenii cei mai bogați de pe rotogolul pământului, ca să ne convingem despre adevărul cuvintelor din sf. Evanghelie.

Mai zilele trecute îmi povestea o doamnă din Budapesta, că pe străzile acestui oraș de multeori e scos „la plimbare“, pe un cărucior împins de un servitor, un mare bocotan, care în Pesta și Viena are câteva palate, ba mai are și moșii la țară, că *bucuros și-ar da toate averile, numai să poată fi sântos și să poată lucra ca oamenii sântoși.*

Despre *Rockefeller*, milionarul american, se știe că *a murit de foame.* Adecă, cum vine vorba asta? Cu avere de milioane dolari și el să moară de foame?

Dancu Anica din Cenade, Mărie Brnzei I. Vasile, Mărie Brnzei lui Ion, Chiva Burnete, Ana Pușcaș I. Izidor, Chiva Lupeanu, Ana Nemeș I. Ioan, Maria Muntean I. Gligor, Emilia Lupeanu și Emilia Munteanu,

Premiile au fost împărțite în văzul comunei întregi și tineretul a rămas foarte mândru de cocardele „Astrei” și de diplomele de recunoștință.

*

Seara dd. învățători *Damianu* și *Munteanu* au aranjat o producție teatrală cu copiii de școală, după care a urmat o foarte plăcută petrecere cu joc, în amândouă sălile școlii. Ceterașii au asudat din greu până în dalbele zori.

Secășenii nu vor uita multă vreme frumoasele serbări dela Roșia, cari au fost o minunată înfrățire a poporului cu orașenii, cari poartă steagul blagoslovit al „Asociației pentru literatura și cultura poporului român”.

Correspondent.

Principesa Ileana era să se îneco.

Marți seara Principesa Ileana a plecat din Bazargic cu o barcă condusă de 6 ofițeri la plimbare pe Marea Neagră. Pe la 11 noaptea s'a iscat o furtună pe mare, furtuna se tot mărea, așa că barca era în mare primejdie. Spre noroc în apropiere se afla o corabie germană care le-a sărit într'ajutor și i-a scăpat pe toți din primejdia de moarte. Alteța Sa Regală dimpreună cu cei 6 ofițeri a petrecut noaptea întreagă pe vaporul german, iar dimineața s'au urcat pe un vapor românesc care i-a dus la uscat.

Cei din jurul Principesei spun că Alteța Sa Regală nu s'a speriat de loc, ci că s'a purtat cât se poate de bărbătește.

Cincizeci de ani dela alipirea Dobrogei. Anul viitor se implinesc 50 de ani de când Dobrogea a fost alipită la România. Sfatul miniștrilor a hotărât să facă cu acest prilej mari serbări naționale și o expoziție mare într'un oraș din Dobrogea.

* Apostolul Duminicii.

Duminica II după Înălțarea sf. Cruci sau a XVI. după Rusalii (2 Octombrie 1927). — II Cor. 6 1-10. —

Fraților, ca împreună lucrători vă rugăm, ca să nu primiți darul lui Dumnezeu în deșert, căci sice:

În cele de mai înainte sf. Pavel îi rugase pe credincioșii din Corint cu cuvintele: »Drept aceea în locul lui Hristos vă rugăm, ca și cum Dumnezeu v'ar ruga prin noi, rugămu-vă în locul lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu» (II. Cor. 5, 20). Această rugămintă le-a îndreptat-o pe baza celor spuse în epistola I. către Corinteni, unde la cap 3, stih 9 spunea: »Căci noi ai lui Dumnezeu împreună lucrătorisuntem». Acuma așadar, ca împreună lucrători, îi roagă pe Corinteni, ca să nu primească darul lui Dumnezeu în deșert. Iară darul lui Dumnezeu acela îl primește în deșert, care nu conlucra cu el, adică nu se nizește să adaugă la credința sa și fapte bune. Pentru că credința numai singură nu este o împăcare cu Dumnezeu, ci pe lângă credință mai trebuie și o viață bună și fapte bune. În legătură cu aceasta sf. Pavel aduce drept pildă și ceea ce spune Dumnezeu la prorocul Isaie 49, 8:

„În vreme primită te-am ascultat, și în ziua mântuirii ți-am ajutat: iată acum e vreme bineprimită, iată acum e ziua mântuirii”.

Cuvintele acestea dela Isaie prorocul le rosteste Dumnezeu către Mesia, făgăduindu-i că îi va asculta rugăciunile cu cari a cerut ca legea cea nouă, pe care o

va întemeia el, să resușească pe deplin. Totdeodată îi aduce la cunoștință că năcazurile și durerile lui Mesia se vor sfârși, așa că el va fi lumina și mântuirea întreg neamului omenesc. Aceste cuvinte ale Domnului apostolul le potrivește aici credincioșilor din Corint, voind să zică cu ele, ca nimenea să nu lapede darul pe care l-a primit și să nu se lipsească de rodirile vremii acestea atât de fericite.

După această observație, făcută numai în treacăt, sf. apostol Pavel continuă să vorbească despre munca sa apostolică:

Nedând nimănui nici o smin-teală, ca slujba noastră să nu se defaime, să ne arătăm întru toate ca slugile lui Dumnezeu, cu multă răbdare în năcazuri, în nevoi, în strămătorări.

Sf. Pavel s'a nizuit întotdeauna, ca vestirea evangheliei să fie lucrul cel mai însemnat al vieții sale. De aceea multe lucruri, la cari avea drept de altfel, le-a lăsat deoparte, ca nu cumva să dea cuiva șmin-teală. Pentru că bine știa el că scăderile pe cari le află oamenii în vestitorul vreunei învățături, le socotesc ca și când s'ar afla în însași învățătura vestită de el, și de aceea o hulesc atunci și când o vestesc alții. Urmează apoi o descriere minunată a feliului său de a propovădui evanghelia lui Hristos. Noi apostolii, spune sf. Pavel, suntem slugile lui Dumnezeu, și astfel trebuie să avem multă răbdare în năcazuri, în nevoi, în strămătorări. Dar nu numai atât, ci și:

în bătăi, în temniță, în sărvi, în ostenele, în privegheri, în posturi;

Sf. Pavel a pățit-o mai de multeori, că vrăjmașii lui au turburat poporul împotriva lui, și astfel nu numai că n'a mai putut predica, dar l-au chiar bătut și apoi l-au băgat în temniță, după aceea iar s'au răscolat oamenii împotriva lui și au făcut zărvi, așa că a trebuit să se ducă din părțile acelea. Dar el n'a dăsnădăduit, a ostenit lucrând cu mâinile sale, a prive-

Vorba vine așa: *că cine are ce, nu are cu ce; iar cine are cu ce, nu are ce.*

Rockefeller avea atâta avere, încât dacă ar fi vândut-o și ar fi schimbat-o în hârtii de un dolar, *cu hârtiile aceste ar fi putut face o punte de jur împrejurul pământului*, (dacă le-ar fi întins alătura câte trei și apoi în brazdă lungă, impresurând tot pământul).

Ei bine, acest multimilionar de multeori zicea că bucuros ar da jumătate din avere doctorului aceluia, care i-ar putea *drege stomacul*, să mănânce și el ca oamenii... Chemat-a el toți doctorii vestiți din lume, luat-a leacuri și pilule scumpe, alergat-a în Italia, ca să stea la soare și la aer — cum l-au sfătuit doctorii cei învățați... Dar de giaba! Stomacul (rânza) nu i-a venit în rând și mai pe urmă abia putea bea câte-o ulcică de lapte la zil. Puterile i-au slăbit, ca unuia care nu se putea hrăni și după câteva săptămâni milionarul Rockefeller nu mai era printre cei vii, ci s'a dus și el acolo, unde ne ducem cu toții: boșai și săraci, ba unde cei săraci și curați cu sufletul mai cu plăcere se duc, căci nu-i leagă nimic de lumea asta materială, păcătoasă. Cu nimic au venit, cu nimic se duc.

Andrew Carnegie, care dintr'un țesător sărac s'a ridicat la treapta cea mai înaltă a avuției, către sfârșitul vieții s'a convins că toate averile din lume nu plătesc nici o pipă de tabac, dacă nu se folosesc spre scopuri

bune, spre fapte de folos tuturor oamenilor. De aceea, înainte de moarte, el și-a lăsat toată averea pentru niște institute, cari să lucreze pentru împăciuirea popoarelor și pentru cercetările oamenilor de știință, mai ales în ce privește combaterea boalelor.

Alfred Nobel, născocitorul *dinamitei*.

De naștere din *Suedia*, el s'a îmbogățit pe urma fabricelor de dinamită, ce le-a întemeiat în multe țări. Credea că dinamita sa grozavă va stărpi războiul dintre popoare... Dar s'a înșelat. Oamenii nu se sperie astăzi nici de diavolul. Au născocit bombe mai urgisite decât dinamita și gazuri orbitoare și nădușitoare...

Cătră capetul vieții văzu și Nobel, că oamenii-s mai răi, decum și-i închipuia. Deveni melancolic (trist) din cauza asta și toată averea și-a lăsat-o pentru un fond, din venitele cărui să se premieze, câte cu o sumă mare (astăzi, cam 2 milioane de lei în banii nostri):

1. stăruința cea mai însemnată pentru asigurarea păcii între popoare;
2. cea mai însemnată descoperire pe terenul medicinei;
3. cea mai însemnată descoperire pe terenul fizicii;
4. cea mai însemnată descoperire în chimie;
4. cea mai însemnată lucrare literară (poesie, roman etc.).

Aceste cinci premii fac astăzi, după banii

noștri, cam 10 milioane de lei. Cine răsbate la vr'o „cinste” de aceasta, se încălzește bineșor toată viața. Nobel încă a avut în vedere, că cine se va împărtași de premiile lui, să fie pus la adăpostul grijilor materiale de traiu și toată mintea să și-o poată încorda numai pentru studii și cercetări. Știa prea bine, că omul sărac își cheltuiește aproape toată vloga cu grija traiului zilnic, cu lupta pentru pâinea cea de toate zilele.

Până acuma, cele mai multe premii le-au luat profesori din Germania, Franța și Anglia.

Dintre toți oamenii bocotani, cari trăiesc astăzi, viața cea mai retrăsa par-că o duce vestitul *Edison*, care din nimica s'a ridicat la starea-i de acuma: cu ateliere și fabrici, în cari poate produce toate obiectele de fer, dela acul cel mai mic, până la locomotiva cea mai mare.

A implinit 80 de ani și Edison e destul de sănătos, doar că și-a pierdut auzul, în urma unei răceli. A trăit totdeauna cumpătat, puțin pentru el, mult pentru alții și pentru cercetările lui, prin cari a descoperit fonograful, lampa electrică și alte mașinării drăcoase.

La moartea lui, averea-i rămâne pentru continuarea cercetărilor...

Despre *Ford* încă se spune că și va lăsa cea mai mare parte din avere pentru cercetări și binefaceri.

ghiat nopțile, rugându-se lui Dumnezeu pentru credincioșii săi și scriindu-le scrisori ca aceasta, apoi a postit tot în scopul acela, ca să-și înfrâne orice pofță rea, orice păcat. Dar pe lângă toate acestea el a mai păstrat și sfințenia vieții, având cele mai bune intențiuni, de aceea zice mai departe:

în curăție, în știință, întru îndelungă răbdare, în bunătate, în Spiritul Sfânt, în dragoste nefățarnică;

Știința despre care vorbește apostolul aici este cumințenia aceea apostolească, care spune slugii lui Dumnezeu, ce trebuie să facă între anumite împrejurări ale vieții, având în vedere persoanele cărora se îndreaptă, vremea și locul unde se află. Îndelungă-răbdarea este virtutea aceea care-l face pe vestitorul evangheliei să rabde și să cruțe pe potrivnici și păcătoși, pentruca să-i ducă la Hristos. Bunătatea despre care vorbește aici este însușirea cu care cruță și ajută pe cei slabi, pentruca pe încetul să-i lumineze și să-i întărească în credință. În Spiritul Sfânt, pentruca apostolii totdeauna aceea au dovedit-o, că sunt cărmuși întru adevăr de Spiritul Sfânt și că numai aceea o cercă, ca să arete că sunt locașuri și unelte ale Spiritului Sfânt. În dragoste nefățarnică, pe care totdeauna și cu fapte au dovedit-o. Și mai mult:

în cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptății cele dreapta și cele dea-stânga;

Apostolii cei adevărați nicicând nu au mințit, cum au mințit și mințesc și astăzi apostolii cei mincinoși, pentru aceea le-a stat întru ajutor și puterea lui Dumnezeu, întărindu-le bunăvestirea și prin minuni. Cu toate acestea ei de mulțori au trebuit să lupte, asemenea soldaților în războiu, în dreapta ținând armele dreptății cu cari i-au supus pe oameni jugului lui Hristos, iar în stânga ținând armele de apărare, dupăcum țineau pe vremuri soldații în mâna stângă scuturile, armele de apărare cu cari se apărau pe sine, ca nu cumva binevestind altora să se afle înșiși netreb-nici.

Trece apoi sf. Pavel la descrierea

Trecând la marii artiști, se pare că lungimea vieții lor atârna de gradul bunătății inimii lor.

Un *Paganini*, cel mai mare violinist, din câți au auzit oamenii, dar care cam ura lumea și era ros de lăcomie, a trăit 56 de ani (1784-1840). La moarte, a lăsat singurului său fiu, Achile, o avere de 2 milioane de franci (cam 65 milioane de lei, după banii noștri de azi). Dar de-atunci par-că i-s-a pierdut viața și sămânța. Nimeni nu mai vorbește nici despre Achile, nici despre averea lui.

În schimb, un *Liszt*, regele tuturor pianistilor, a trăit 75 de ani (1811-1886). Cu iscusința sa neîntrecută de pianist, adunat-a și el averi mari, dar era bun de inimă și ajuta pe toți nevoiași, încât la moarte nu a lăsat multă avere. A lăsat însă nenumărate scrieri și lucrări musicale, cari li vor păstra numele pentru toate timpurile, cât vor trăi oameni pricepători de pian. La bătrânețe, Liszt s'a călugărit, în timp ce bietul Paganini fu înmormântat fără preot... Iată, ce mare deosebire, între cei mai mari muzicanti, din câți au trăit până azi!

Gavril Todica.

contrarietăților peste cari a trecut în cursul predicării sale:

prin mărire și ocară, prin grăire de rău și laudă; ca niște înșălători și adevărați;

Mulți oameni adevărați l-au preamărit în urma predicării sale și n-au grăit decât bine despre el, alții în schimb l-au grăit de rău și l-au ocărit. Celor dintâi el li-se părea prin urmare ca un om drept, care nu grăește decât adevărul, celorlalți însă ca înșălător, care umblă să-i tragă pe sfoară.

ca niște necunoscuți și cunoscuți, ca niște muritori, și iată suntem vii, ca niște pedepsiți, și nu omorâți;

Unii așadară nici nu i-au băgat în seamă, pe când ceilalți i-au recunoscut de apostoli și de slugi ai Domnului. Dar nu numai părerile oamenilor asupra lor au fost de multe feluri, ci și năcașurile pe cari le-au avut de îndurat, pentruca în toate zilele erau în primejdie de moarte, cu toate acestea însă au rămas vii, așa că puteau să zică și ei cu psalmistul: »Nu voiu muri ci voiu fi viu... Domnul m'a certat, iară morții nu m'a dat« (118, 17). Aceste trei lucruri contrare li aduc aminte apostolului de bunurile lumii acesteia și de bunurile sufletesti, de aceea zice:

ca niște întristați, iară pururea bucurându-ne; ca niște săraci, iară pe mulți îmbogățind; ca nimica având, și toate avându-le.

În ce privește lumea aceasta, apostolul suferă și este pururea întristat, dară sufletește este pururea vesel. Este sărac, așa că trebuie să lucreze cu mâinile sale, făcând corturi, și cu toate acestea îi îmbogățește pe alții cu bogățiile sale cele cerești.

Prin toate acestea apostolul vrea să arete, că oricât l-ar desprețui oamenii, el este apostolul lui Isus Hristos, care a lucrat din toate puterile sale pentru răspândirea evangheliei.

* * *

Să nu primim darul lui Dumnezeu în deșert, ne îndeamnă sf. Pavel în apostolul de astăzi, adevărat să conlucrăm cu el. Dumnezeu ne-a dat și ne dă tuturor dar de ajuns pentruca să ne putem mântui. Urmează deci ca noi să nu ne împotrivim darului acestuia, ci să conlucrăm cu el. În fiecare sat avem biserică și preot, cu ajutorul cărora noi ne putem mântui, numai voință să avem. Cei mai mulți însă li desprețuiesc pe preoți, la biserică nu umblă, sfintele sacramente și sacramentale, mai cu seamă spovedania și cuminecătura, nu le primesc, dimpotriva trăiesc în nelegiuri și în fărâdelegi, așa că ei cu voia alungă dela sine darul. Unora ca acestora le sună cuvintele Domnului Dumnezeu, date în gura prorocului Isaia și citate și de sf. Pavel în apostolul de astăzi: »Iată acum e vremea bineprimită, iată acum e ziua mântuirii!«

Folosiți-vă deci, dragi cetitorii, de darul lui Dumnezeu cel dat vouă acuma, până mai aveți vreme, adevărat ziua, căci vine noaptea când nimenea nu mai poate lucra, pentruca lumina lui Hristos în noaptea aceea veșnică nu mai luminează.

IULIU MAIOR.

Cursul de cantori se va începe la 1 Octomvrie. Candidații sunt rugați să se prezinte regulat. Direcțiunea.

Un dar frumos

și o pildă vrednică de urmat.

Dr. Dr. Augustin Frățilă, fost director și profesor la liceul „V. Alexandri“ din Galați și fost elev al liceului nostru de băieți din Blaj, și-a dăruit întreaga bibliotecă sa liceului nostru de băieți din Blaj, trimițând direcțiunii următoarea scrisoare:

„Domnule Director, Am onoare a Vă aduce la cunoștință că, drept recunoștință pentru liceul, ce Domnia Voastră îl conduceți și în care liceu am studiat și eu, — dăruiesc bibliotecii acelui liceu biblioteca mea, constând în mare parte din cărți de filologie, literatură și istorie, precum și alte diverse studii. Afară de acestea mai sunt și colecțiuni de reviste literare, precum și câteva tablouri de natură istorică.

Dorind ca aceste cărți să servească la luminarea tinerimei studioase, precum și altor doritori a se instrui, Vă rog, Domnule director a primi încredințarea deosebitei mele considerațiuni. Blaj, 17 Sept. 1927“.

Iată cum știu să fie mulțumitori vechii elevi ai Blajului acelui liceu care i-a crescut. Bine ar fi dacă și ceilalți foști elevi și-ar aduce aminte tot cu atât de mare drag de vechile școli ale Blajului.

Minunea dela Maria-Radna.

În ziua de Sântă-Măria-Mare canonicul și parohul romano-catolic dela Turnu-Severin, Păr. Kaluza, a ținut o predică, prin care a adus la cunoștința parohienilor săi vindecarea minunată a profesoarei de muzică Fanny Slivak dela institutul călugărițelor: Domnișoarele engleze din Turnu-Severin.

Iată cum s'a întâmplat această minune. Dșoara Fanny Slivak s'a bolnăvit la începutul lunii Ianuarie 1927 de gripă spaniolă și boală de răunchi. Boala ei s'a tot înrăutățit, așa că la 25 Martie a mers la un doctor în Orșova, care i-a spus că boala ei nu se mai poate vindeca, cu atât mai vartos că suferă și de șira spinării, a cărei măduvă începe a se strica.

Biata domnișoară a rămas adânc întristată, dar toată nădejdea și-a pus-o în Dumnezeu și în Preacurata Sa Mamă. În ziua de 23 Aprilie apoi s'a dus, însoțită de două călugărițe dela Turnu-Severin, la Maria-Radna. Când cele două călugărițe îngenunchiară în biserică pentruca să primească sfânta Cuminecătura, Dșoara Fanny Slivak, a încercat, la o șoaptă dumnezească, să îngenunche și ea, și — minunea minunilor — profesoara, care de patru luni nu și-a putut pleca genunchii, a îngenunchiat în toată regula și a plecat apoi singură, fără ajutor, din biserică la mănăstire, simțindu-se pe deplin vindecată.

Intorcându-se acasă se supune unei vizite medicale, și Dr. Miledici constată că Dșoara profesoară este pe deplin vindecată. La 27 April ea sosește la Turnu-Severin, iar în 31 April preotul Kaluza din Turnu-Severin aduce la cunoștința credincioșilor săi această vindecare minunată și slujește două sfinte liturgii drept mulțumită lui Dumnezeu. În 2 Mai se țin misiuni sfinte la Turnu-Severin, iară Dșoara Fanny Slivak aranjează toate pregătirile de lipsă în biserică și afară. Iar după misiuni ea se retrage în mănăstirea domnișoarelor engleze, pentruca a făcut vot lui Dumnezeu, că de cumva s'ar vindeca, se va face călugăriță.

Iată marea minune întâmplată la Maria-Radna, jud. Arad, în anul acesta, o minune despre adevărătatea căreia se poate convinge oricare cetitor al nostru.

Cu botul pe labe...!

— În pâră cea mare dintre noi și Unguri la Sfatul Poșoarelor, a biruit România, iar groful Apponyi a fost pus cu botul pe labe! —

Scriam în numărul trecut al gazetei noastre, că la Geneva avem pâră mare cu grozii unguri pentru moșiile împărțite la reforma agrară. Ungurii lui Apponyi ne luaseră foarte de sus și credeau că ne vor putea da de rușine. Însă Marile Puteri au cunoscut dreptatea noastră și contele Apponyi a trebuit să înghită gălușca. S'a zis că România a fost în drept să împartă moșiile grofești și felul cum se vor plăti acelea moșii se va hotărî într-o nouă comisie, pe care România a primit-o, iar Apponyi ba. El a fost greu înfruntat pentru aceasta, căci și-a arătat arama pe față. Popoarele celea mari sunt cu noi și Ungurii iar au mâncat-o ne-spălată!

Rezultatul alegerilor parțiale.

Zilele trecute s'au făcut alegerile parțiale de deputați și de senatori. La Bălți a fost ales deputat *averescanul Sergiu Niță* cu 10.555 voturi, la Durostor *averescanul Papacostea* cu 14.648 voturi, iar la Dolj *naționalist-tărănistul Raducan* cu 16.118 voturi.

La alegerile de senatori au reușit la Iași *liberalul Ion Zippa* cu 621 voturi, la Storojinești *liberalul Mavrodi* cu 399 voturi, iar la Făgăraș *naționalist-tărănistul Mironescu* cu 491 voturi.

Nefericirea din Japonia.

Japonia este o țară înconjurată aproape în toate părțile de cea mai adâncă mare a lumii, de Oceanul Pacific. Pe țărmurii acestui Ocean însă cutremurele de pământ sunt foarte dese, așa că nu este an ca în Japonia să nu se întâmple mari cutremure de pământ. Săptămâna trecută a fost un mare cutremur de pământ în fundul Oceanului Pacific, așa că valurile mării au tăbărit pe uscat și au nimicit mii de case și au omorât sute de oameni. Bieții locuitori înfrigați au fugit cătră mijlocul țării, unde oricum sunt mai siguri decât pe țărmurii Oceanului Pacific.

În orașul Okishia au perit 153 oameni. Cele mai multe case au fost măturate cu desăvârșire de pe fața pământului. De stâlpi de telefon și telegraf nici pomină nu mai este. Orașul Nagasaki este un foarte vestit port japonez, unde așteptau sute de corăbii. Dintre aceste corăbii n'a rămas nici una la locul ei. Cele mai multe s'au deslegat și valurile le-au uscat. În orașul Komamoto au murit 270 oameni iar despre peste 1000 nu se știe unde sunt, 780 de case au fost rase de pe fața pământului.

În orașul Omura s'au prăpădit 500 de case.

Îndată după cutremur s'a pornit un vânt îngrozitor, care a nimicit tot ce a mai rămas întreg după groaznicul cutremur. Astfel de pildă pe insula Habasina n'a rămas nici o casă, nici un arbore și nici un singur om. Întreaga insula e pustie, și unde înainte cu câteva ceasuri oamenii lucrau pe câmpiile mănoase sămănate cu urez, astăzi nu mai este numai stâncă goală. Știrile sosite de la Londra spun, că până acuma se știe despre moartea alor 3000 de oameni.

Expoziția de vite și păsări în Bistrița.

În 14 Septembrie a. c. (ziua Crucii) comisia zootehnică a județului nostru a aranjat o expoziție de animale de prăsilă și păsări, invitând să iee parte satele din plasele Lechința, Șieu și Prundul-Bărgăului, fiind celelalte plase împărțite la Năsăud pe ziua de 2 Octombrie a. c., unde asemenea va fi expoziție de vite.

Expozițiile acestea sunt aranjate cu scopul de a încuraja, prin premii și diplome de recunoștință precum și prin medalii, pe economii noștri cari se ocupă mai intensiv cu creșterea vitelor, a acestei ramure însemnate din economia noastră națională, care formează una din marile bogății ale țării noastre. Rezultatul expoziției a fost mulțumitor și expoziția reușită, deși cu durere trebuie să constatăm că nepăsarea țăranilor a multor sate cari nu au luat parte de loc la expoziție s'a dovedit și cu aceasta ocaziune, nefiind ei destul de bine lămuriți din partea fruntașilor comunelor noastre despre rostul acestor expoziții.

În special au lipsit sate curat românești cari cresc mai ales vite albe (podolice) ce au fost foarte slab reprezentate la expoziție, deși avem convingerea că sătenii noștri dispun de vite frumoase și din această rasă, și cari, dacă le aduceau la expoziție, erau cu siguranță premiate din partea comisiei.

Au fost însă foarte bine reprezentată rasa zimenthal cărora li-sau dat celea mai multe premii.

Expoziția s'a început la ora 8 dimineața și a ținut până la 1 d. a., în care timp comisiile de apreciere au fixat premiile pentru cele mai frumoase vite și cai. Numărul vitelor expuse la expoziție e următorul cabaline: 21 armăsari, 44 iepe, 24 mânzi, total 89 bucăți, bovine: 21 tauri, 43 vaci, 40 viței, în total 104 bucăți. Asemenea a fost reușită expoziția de păsări orpington 2 feluri și Transilvania, care a fost premiate cu 5 mii lei.

Proprietarii acestora au fost mai mult din Bistrița și satele vecine. Înainte de a se împărți premiile Dl Dr. Krautner primar județan prin o vorbire salută întâi pe reprezentantul ministerului de domenii și agricultură, Dl Țințereanu, inspector general, apoi pe țăranii cari și-au expus vitele la expoziție.

Arată rolul comisiei zootehnice, care se nizește a ridica bunăstarea economică a țăranului nostru prin ajutorul ei, fie material fie cultural, prin conferințele ce le-au ținut și prin răspândirea gratuită a calendarului său.

Premii s'au acordat în suma totală de 33 mii lei, apoi 10 diplome și 10 medalii. Ținem să amintim între cei premiați și fabrica de salamă și cârnățarie a D-lui Braedt care și-a expus produsele sale la expoziție și a fost distinsă cu medalie de aur și diplomă de recunoștință. Dintre 51 de premiați, români au fost 15 înși.

Bistrița, la 19 Septembrie 1927.

Raportor: V. TATAR.

A murit, slujind sfânta liturgie. Preotul Iosif Kinovics din Balatonkenes (Ungaria) slujea tocmai sfânta liturgie la altar, când deodată i-s'a făcut rău, și a căzut mort la pământ.

Cine a omorât cei mai mulți oameni în lumea întreagă. Cu această laudă grozavă nu se poate fâli decât un singur om din lume, și anume dl. Nasnila Ismailoff, călăul bolșevicilor din Rusia, care a trimis până acuma pe lumea cealaltă nu mai puțini de 3854 oameni.

Cum se învață copiii din Bolșevicia ca să-l urască pe Dumnezeu. Lucrul s'a întâmplat într'un orfelinat din Rusia bolșevică. Învățătorul le spune copiilor: „Copii, rugați-vă lui Dumnezeu, ca să vă dea de mâncare!” Copiii se roagă, dar pe masă nu vine nimica. Tot așa s'a întâmplat la prânz și la cină, și a doua zi. După ce copiii erau ruși de foame, în dimineața zilei a treia învățătorul le spune: „Ei bine, văzut-ați copii, că de două zile zadarnic v'ați rugat lui Dumnezeu, el nu v'a ascultat rugăciunea. Ia să vedem, nu cumva v'a asculta sfântul Lenin, Dumnezeuul săracilor? Încercați!” Și copiii se pun în genunchi și se roagă: „Sfinte Lenine, Dumnezeule al săracilor, ajută-ne nouă și ne dă de mâncare!”

Și îndată se deschid ușile, iar servitorii aduc lapte și ouă, și pâine albă și moale, și tot felul de bomboane, pe masă. „Ei bine” — întreabă acuma învățătorul — „cine este Dumnezeu mare ca Leninul nostru? Tu, Lenine, ești Dumnezeuul săracilor, carele singur faci minuni.”

Iată cum își bat joc bolșevicii de Dumnezeu! Și Dumnezeu încă îi tot rabdă să facă umbră pământului. Dar oare până când?

De când salută soldații cu mâna la capelă. Anul acesta se împlinesc 125 de ani de când regele Friederic Wilhelm III al Prusiei a dat porunca aceea, ca soldații să nu mai salute ridicându-și capela, ci punându-și mâna deasupra ochiului. Și anume, dacă soldatul merge pe jos să-și ridice mâna stângă, iar dacă este călare, să-și ridice mâna dreaptă la ochi. De atunci soldații tuturor țărilor salută în forma aceasta.

A trăit 110 ani. În Galați a murit zilele trecute supusul persan Ali Escheider, în vârstă de 110 ani. El a lăsat orfanilor de război 20 mii lei.

Hoști mari în jurul Sănmărtinului. Zilele trecute au intrat niște hoști în casa cărciumarului George Moldovan din comuna Herpeca, din apropierea Diciosănmărtinului. Cărciumarul era culcat, pentru că era scara târziu, când hoștii, cari aveau furci de fier în mâni, au

intrat în casă și l-au provocat pe cărciumar, să le dea toți banii câți îi are la casă, că dacă nu îl omoară. George Moldovan ce era să facă? A luat din pulpă cele 25.000 lei, pe cari îi avea acasă, și i-a predat hoților. Hoții apoi l-au amenințat să nu spună jandarmilor nimic până dimineața despre cele întâmplate. Dară el îndatăce s'au dus hoții a plecat la jandarmerie și a cerut să se facă cercetare. Hoții însă încă n'au fost prinși.

Nu se mai cumpără vitele cornute. Zilele trecute a fost târgul de țară în Oradea. Oamenii au dus la târg 3000 de vite cornute și 1500—2000 cai. Dintre toate aceste animale până la prânz nu s'au vândut decât 16 vite cornute și 11 cai. Numai porci s'au vândut mai mulți, și încă cu 38—40 lei kilogramul.

Ni-se va lungi tinereța cu 30—40 ani. Mai zilele trecute s'a ținut la Budapesta congresul profesorilor de zoologie (știința despre viața animalelor), la care a luat parte între alți mari învățați și profesorul Voronov, care și-a pus de țântă a vieții sale prelungirea vieții omenești dar mai cu seamă a tinereții. El a făcut mai multe încercări foarte reușite și prin o anumită operație a ajuns să întinerească pe mai mulți oameni de așa încât aceia din oameni bătrâni au devenit iarăși tineri, crescându-le și îngrindându-li-se până și părul.

La o conferință pe care a ținut-o în fața alor mii de învățați el a spus, că prin operațiile sale el va prelungi tinereța oamenilor cu cel puțin 30—40 ani.

Revărsările de apă din Polonia au fost cu adevărat îngrozitoare. Astfel în regiunea Stanislavov apa a făcut pagube în 300 comune și 9 orașe, și încă în valoare de aproape 10 milioane zloti, păgubindu-se nu mai puțin de 38.396 familii.

În regiunea Lwow apele au intrat în 500 sate, păgubind 13.988 familii. În regiunea Tarnopol au fost păgubite 29 comune, iar în regiunea Cracovia 123 comune.

Guvernul polon a făcut tot ce i-a stat în putință pentru ajutorarea celor păgubiți.

Despărțirile în Bolșevicia. În cele dintâi cinci luni ale anului acestuia s'au încheiat în orașul St. Petersburg din Rusia 9681 căsătorii și s'au făcut 7255 despărțiri. Și asta tot așa merge, de când au introdus și în Rusia așa-numita căsătorie civilă.

O turmă de lei într'un sat. În satul Rodezia a Fort, din Africa de sud, de câteva săptămâni încoace o turmă întreagă de lei neliniștește comuna. Oamenii nu-și mai pot duce vitele la pășune, ba nici la câmp nu mai pot merge, pentru că leii îi pândesc și se aruncă asupra lor. Până acuma au omorât și au mâncat 10 oameni. Locuitorii au cerut ajutor statului, care le-a trimis soldați înarmați.

Căvântul de onoare. Când s'au întâmplat în primăvara aceasta marile ape în America, și râul Mississippi și-a rupt zăgăzurile, atâta era de mare primejdia, încât cei dela conducerea țării au trebuit să aducă în ajutorul nefericiților chiar și pe robii temnițelor, pentru că era vorba de mântuirea alor zeci de mii de oameni. Astfel au dus la muncă pe 600 de întemnițați, cărora le-au luat căvântul de onoare că nu vor fugi. Între aceștia se aflau mai mulți ucigași și hoți vestiți. Toți au făgăduit însă, pe căvântul lor de onoare, că vor ajuta la munca mântuirii și că după aceea se vor întoarce iarăși în temniță.

Și, minune mare, între cei 600 robi nu s'a

aflat decât unul care a fugit, dar și acela s'a reîntors după trei zile de remuşcări de conștiință în temniță. Și bine a făcut, căci guvernatorul statului le-a iertat tuturor robilor celor buni și de oameneie mai mulți ani de închisoare, iar pe cei cu pedepse mai mici i-a iertat de tot.

Un rege care vinde flori Zilele trecute s'a făcut în Anglia o serbare populară, la care s'au vândut flori, iar din venitul florilor s'au ajutat oamenii săraci. Insuși regele George al Angliei a vândut flori, și încă trei ore întregi, iară banii cei mulți pe cari i-a adunat, i-a dat toți pentru ajutorarea săracilor.

Mari călduri în America. De câteva săptămâni în America este o căldură de nesuferit. Termometrul (măsurătorul de căldură) a arătat 100 grade Fahrenheit. Mai mulți oameni au murit de căldură, școlile au fost închise.

Spiritul nu se mai poate vinde particularilor. Primim spre publicare următorul ordin circular: Poliția orașului Blaj. No. 7106—1927. În urma hotărârei consiliului de igienă din 23 August 1927 comunicat acestui oficiu de către serviciul sanitar județean sub No. 1578—927, dispun următoarele:

Se oprește cu desăvârșire vinderea spiritului locuitorilor în orașe și sate, respectându-se riguros art. 46—81 din Legea și Reg. sanitar, iar fabricanților de spirt și de diferite beuturi alcoolice li-se interzice de a mai vinde spirt decât numai cărciumarilor brevetați, arătând pe vas concentrația spiritului și cantitatea de apă ce trebuie adăugată imediat ce ajunge cărciumarul acasă. Contravenienții vor fi aspru pedepsiți. Blaj, la 16 Septembrie 1927. Șeful Poliției: Bariț.

Mătasa din porumb. Multe lucruri se pot scoate din porumb. Într'un număr al gazetei noastre de astă primăvară s'a scris, că din porumb se pot scoate peste trei sute de fabricații. Un învățat a dovedit, că din porumb se poate scoate și mătasa, care se poate întrebuința pentru țesutul pânzei, chiar așa ca și mătasa dela viermii de mătasa pe cari le cumpărăm din prăvălie. Așa că multe haine de mătasa, pe cari le cumpărăm din prăvălie de acum încolo vor fi țesute și din fire de mătasa care se scoate din tuleul de porumb.

Cea mai mare locomotivă. Cea mai mare locomotivă a fost fabricată la Pittsburg în Pensilvania. Are o putere de 8000 cai, pe când locomotivele celea mai mari din Europa abia au 3500 cai putere. Poate duce un tren lung de 800 metri, cu o înălțime de 35 kilometri pe ceas. Are 12 roate de o lățime de 2 metri. Cântărește 260.000 kilograme și e lungă de 25 metri.

Inginerii cari au făcut aceasta locomotivă, își bat capul să mai fabrice una, cu o putere de 10.000 cai.

Vănatul iepurilor. Până acum vânatul iepurilor era îngăduit dela 15 Septembrie începând. În anul acesta, fiindcă iepurii s'au împuținat tare, Ministerul de domenii a amânat vânatul iepurilor cu o jumătate de lună. Astfel în întreaga țară vânatul iepurilor se va începe la 1 Octombrie 1927, și va ține până la 1 Ianuarie 1928.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Nu rețezi fagurii.

În Septembrie se obișnuiește să se ia miere dela stupi. Cu acest prilej se taie fagurii plini cu miere, lăsându-se albinilor atâta miere câtă le trebuie pentru ca să poată ieși în primăvară. În acesta nu ar fi nimic rău. Dar deodată cu scoaterea fagurilor plini cu miere, se rețeză și fagurii goi. Aceasta însă e greșală. Fagurii goi sunt de trebuință, deoarece albinele ierneză bine în partea din jos a stupului, aproape de urdeniș, unde este aer și pe fagurii goi. Pe fagurii plini cu miere căpăcită, albinele nu ierneză bine, fiindcă aceia sunt prea reci.

Dacă fagurii goi se rețeză, albinele sunt silite să se stringă ghem pe fagurii de sus, plini cu miere căpăcită. Aici însă albinele o duc rău căci e frig și nu au nici aer de ajuns. Afară de aceea, în locul fagurilor goi rețezați, e mult aer rece, care încă le ține frig.

De aceea să nu se rețeze niciodată fagurii goi. Albinele au trebuință de acești faguri să ierneze, și pentru ca la primăvară să-i umple cu miere și păstură, iar matca să-și pună ouăle.

Dacă sunt în stup și faguri goi, se pot mai ușor întări, înmulțindu-se repede și adunând mierea din belșug.

Mărunțitul pământului.

S'a început semănatul de toamnă. Pentru ca acest semănat să reușească, pământul trebuie mărunțit bine.

După cules de obicei pământul rămase îndesat și uscat. Pentru ca să se poată din nou semăna în el, trebuie arat. Prin arătură de deasupra pătura de pământ de deasupra, dela fața pământului, vine dedesupt, iar cea dedesupt se întoarce deasupra. Partea de pământ, care a ajuns deasupra, vine în atingere cu aerul, se frăgește și se mărunțește bine, putând suge ușor apă trebuincioasă. Cu cât pătura de pământ întoarsă este mai groasă, cu atât poate pătrunde mai bine aerul, apa și gerul și pământul se mărunțește mai bine.

În pământul bine mărunțit, semănăturile pot crește mai cu putere, fiindcă au la îndemână umezeală și aer.

Prin mărunțirea pământului se stirpesc și buruienile și găngăniile din pământ cari sunt stricacioase pentru semănături.

De aceea la ori care semănătură, dacă voim să avem roadă bună și multă, să mărunțim pământul bine.

Un leac binefăcător

— Antivirus —

Un doctor vestit dela spitalul Pasteur din Paris, a găsit că în materiile în cari se cultivă germeni de boale — bacterii — pe lângă acești germeni se mai găsește și o materie, care are pu-

terea de a stingheri dezvoltarea germe-
nilor. Aceasta materie a numit-o *antivirus*.

Antivirus se poate pregăti pentru
cri ce boală. Anume în materia în care
se cultivă bacteriile, se înseamnăază
germeni de ori ce fel de boală. După 8
zile materia e strecurată și se face în
ea o nouă înseamnăarea care iarăși se
strecură și tot așa se repeteste până
când se bagă de seamă, că germeni de
boale nu se mai înmulțesc. Atunci se
încălzește materia până la o căldură de
75 grade, nimicindu-se din ea tot ve-
minul ce s'ar fi format de cătră germeni
de boale. În chipul acesta se capătă
antivirusul dorit.

Se înțelege că acest lucru îl pot face
numai doctorii. Destul, că acest leac
se poate folosi bine la ori ce boală.

Cu instrumente anume, leacul anti-
virus e împroșcat sub piele sau în vână,
de unde e dus cu sângele în tot corpul.
Ajunge și la locul bolnav, și îl vindecă.

De pildă suferă omul de boli de
piele, de dureri de măsele, de difterie,
scarlatină și altele. I-se împroșacă sub
piele antivirus și se vindecă.

Chiar și boale de animale au fost
repede tămăduite cu antivirus.

Așa că acest leac dacă se va folosi
peste tot locul, va fi unul din leacurile
cele mai binefăcătoare.

Abonament nou la „Unirea Poporului“

Dela 1 Octomvrie până la 31 De-
cemvrie dăm gazeta ca de probă cu 40
lei. Cine ne trimite această sumă cu
mandat postal și ne dă adresa sa, pri-
mește foaia fără întrerupere trei luni de
zile, până la sfârșitul anului.

Pe cotorul mandatului se crie: abo-
nament de probă!

Banii se trimit pe adresa:

„UNIREA POPORULUI,
BLAJ, jud. Târnava-mică.

Cărți nouă.

Celea mai nouă publicații ale „Bibliotecii
populare ale Asociațiunii“ sunt următoarele:
No. 147 „Din poveștile lui Moș Todor și
alte povestiri pentru popor“, de Adam Bolcu
(din Arad). Frumoase legende și povestiri din
Zarand, așternute pe hârtie de secretarul-tăran
Adam Bolcu, No. 146 „Un ceas de șesătoare
poporală“. Două povestiri pentru popor de E.
V. Păcățian, chiuituri populare, adunate de
Ioan Pop-Reteganul, o poveste frumoasă:
„Fata din rouă născută, din rouă crescută“,
o variată a „Ilenii Cozinzenei“, de Adam Bolcu,
o povestire de Horia Petra-Petrescu No. 149
„Minunatei întâmplări ale lui Niță Zdreng-
hea, la București în America și aiurea“, de
Alex. Lupeanu-Melin. Scene hazli descrise cu
verva unui umorit talentat. Niță Zdrenghea
vede „lupta cu taurii la București“, la Cine-
matograf și crede că e aievea, isbind cu băta
în pânza de cinematograf. Un american pățește
multe și de voate — povestindu-le în felul mu-
calit al unui povestaș stătos. Amintiri din co-
pilărie, cu drăcoveniile de atunci (Nana Paras-
chie. Când am jucat teatru) completează ace-
astă broșură, care ar trebui să fie citită în
fiecare casă țărănească. Prețul fiecărei broșuri
numai 5 lei (Sibiu, str. Șaguna 6.)

D-lui Ioan Mara, Gherla. Am primit suma de 60
lei abonament dela 1 Sept. până la 31 Dec. 1927 pentru
D. Mihai Roman. Călduroase mulțumiri pentru dragostea
ce-o aveți față de foaia noastră.

D-lui Dumitru Merza lui Crăciun. Am primit
270 lei, abonament pe 1925 și 1926.

D-lui Emil Urean, Grigorești. Am primit 50 lei.
Ne-ați cerut să vă schimbăm adresa dar nu ne-ați scris
pe ce adresă perimeați gazeta mai înainte? Scrieți-ne
cât mai îngrabă!

D-lui Teofil Ciotloș, Ticmandru. Am primit prin
d. profesor Iuliu Maior suma de 180 lei. Din aceștia
am trecut 120 lei în restanță pe 1926, iar 60 lei pe
1927. Anul trecut ne-ați fost trimis prin Noemvrie 150
lei, din cari 120 lei s'au scris pe 1925, iar 30 lei pe
1926. Pe anul 1927 mai aveți de trimis 120 lei.

D-lui George Uilăcan, inv. Hodac. Am primit
prin d. Maior 180 lei, din cari 120 lei am scris pe 1926,
iar 60 lei pe 1927. Vă rugăm să ne mai trimiteți pe
1927 încă 120 lei.

Iuliu Domșa, Peșelca. Partea calendaristică este
deja la tipar. Te rugăm să ne trimiți ceva nou, ce
nu s'a mai publicat, cel mai târziu până la 10 Octomvrie.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	6	Lei	b. 50
1 liră șterlină	793	„	—
1 dolar	163	„	—
1 franc elvețian	31	„	50
1 liră italiană	9	„	20
1 franc belgian	24	„	—
1 coroană cehoslovacă se plătește	5	„	—
1 zlot polonez se plătește cu	20	„	—
1 dinar se plătește cu	3	„	20
1 leva	1	„	20
1 marcă aur se plătește	40	„	—
1 pengő ungurese	29	„	50

No 1305/1927

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică,
că în baza deciziei No. G. 107/1926 a jude-
cătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului
„Moara—Iohana“ repr. prin avocatul Dr. Henr.
Bock pentru încasarea creanței de 3000 Lei
— bani și acc. se fixează termen de licitație
pe ziua de 6 Octomvrie 1927, orele 10 a. m.
la fața locului în comuna Blaj. Nu. unde se vor
vinde prin licitațiune publică judiciară și a-
nume; 1/2 parte dintr'un motor de benzină în
valoare de 15.000 Lei

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni, la 13 Septemvrie 1927.

NICULAE BACIU

(369) 1—1

potrărel.

O branșă care până acum nu a fost în Blaj

Iosif Székely

măestru văpsitor, lustritor de trăsuri și tapițier.
Se află în Blaj, strada Prințul Carol Nr. 52.

Prețuri moderate.

Rog Onoratul public de binevoitorul sprijin

Stupi de vânzare

La subsemnatul se găsesc de vânzare 30—40
stupi bătrâni în conșnițe țărănești.

Spătac, p. Blaj.

Laurean P. Sărătean
învățător.

(357) 3—3

Nr. 1305/1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică
că în baza deciziei No. G 1379—1927. a ju-
decătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului
Iuliu Herzlinger repr. prin avocatul Dr. Ioan
Bianu pentru încasarea sreanței 53,606 Lei —
bani și acc. se fixează termen de licitație pe
ziua 5 Octomvrie 1927 orele 2 p. m. la fața
locului în Blaj No. unde se vor vinde prin li-
citațiune publică judiciară 3 garderobe și o
mașină pentru firez și de găurit în valoare de
110.000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni la 14 Septemvrie 1927.

FLEFLEA.

(371) 1—1

portărel.

Nr. 1314/1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta pu-
blică în baza deciziei Nr. G. 183,2232/1924
a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul re-
clamantei „Banca Coöperativa“ Ibașfalău repr.
prin avocatul Dr. Henrich Bock pentru inca-
sarea creanței de 15000 Lei și acc. se fixează
termen de licitație pe ziua 6 Octomvrie 1927
orele 4 p. m. la fața locului în comuna Cinade
unde se vor vinde prin licitațiune publică ju-
diciară anume: Lăzi, masă, pat, scaune, credenți
ș. a. în valoare de 9350 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni, la 13 Septemvrie 1927.

NICULAE BACIU

portărel.

Cărți de școală primară.

Dela Librăria Seminarială din Blaj se po-
comanda următoarele cărți de școală primară
cari cu toată scumpetea de azi nu li-a crescu
prețurile, rămânând la cele vechi:

1. »Abecedar« Precup-Cocișiu Nr. de a.
1011—1924. . . . . Lei 6'—
2. »Cetirea« cl. II. de T. Cocișiu Nr.
de a. 1096—1924. . . . . » 4'—
3. »Cetirea« cl. III. de T. Cocișiu Nr.
de a. 1096—1924. . . . . » 8'—
»Cetirea« cl. IV. de T. Cocișiu Nr.
de a. 1096—1924. . . . . » 11'—

Școlile secundare.

- Catehism catolic cl. I. Dr. A. Rusu . . . 30'—
Mica bibliie cl. II. Test. vechiu, Dr. A. Ciplea 50'—
» » III. » nou, » » 36'—
Liturgică, » IV. Dr. Nic. Brinzeu . . . —
Dogmatica Specială cl. V. Dr. Aug. Tatar 47'—
Morală Creștină » VI. » » » 36'—
Istoria bisericăască » VII. Dr. Georgescu —
Apologetica, cl. VIII. Dr. G. Fireza . . . 40'—

Cărți pentru cateheză.

- stoli f. 4., leg. cu călcăiu de piele . . . 375'—
Evangela dela s. liturgie și inserat din
ziua întâie a învierii Domnului Hris-
tos, în 7 limbi, ... —
Euhologu, leg. în pânză . . . . . 260'—
Orologer leg. în pânză . . . . . 260'—

Registre și imprimate

de tot soiul
pentru oficiile parohiale

Librăria Seminarului, Blaj.

Cărțile fără prețuri sunt în lucrare.

Cea mai mare eroare!

Ar fi din partea oricărui, care nu ar cerceta la Blaj magazinul

Ștefan Nyergeș

unde se vând cu mari reduceri de prețuri: Jërseuri, ultimele noutăți de modele pentru Dni, Dne și copii, Ciorăpării, Ștofe de haine, șifoane pentru albituri fine, danteluri, ecii, brodării. Sada pentru costume naționale precum și toate firele de sârmă, arniciuri și altele.

Mare depozit de bumbăcărie.

Coloniale: Cafele, ciaiuri, orezuri, sardele, bomboane, licheruri, romuri și tot felul de ape minerale.

La dorință se trimit gratuit *prețcurenturi*.

(360) 4-?

Strața Lunei 4. Fondat în 1872.

Turnătoria de clopote cea mai mare din țară.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Nicolae Baci

măstru pantofar — BLAJ.

Atelier fondat la 1902 și premiat la expoziția păpușarilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(366) 3-?

A ieșit dela tipar

și se află de vânzare la Librăria Seminarului din Blaj, cea mai nouă carte:

POVESTIRI GLUMETE

Niță Zdrenghia la București, în America și aiurea

de

Alexandru Lupeanu-Melin
directorul gazetei „Unirea Poporului“

PREȚUL 15 LEI.

Cartea se poate comanda și dela gazeta noastră. Cu poștă cu tot 17 lei.

RECLAMA

este sufletul comerțului

„UNIREA POPORULUI“
este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

Bucuria tineretului!

A ieșit dela tipar și se află de vânzare la Librăria Seminarului din Blaj, o prea frumoasă culegere de strigături și cântece din popor, zisă:

De pe Secaș

Cântece și strigături românești de cari cântă fetele și feciorii, și strigă la joc, date la tipar

de

ALEXANDRU LUPEANU-MELIN
profesor la școlile din Blaj.

Cartea cuprinde: 160 de cântece și strigături, dintre acelea cari n'au fost tipărite niciodată, apoi câteva foarte frumoase cântece bătrânești, ca povestea lui Oprea Ardeleanu, și altele.

Prețul 8 lei, cu poștă cu tot 10 lei.

Cartea se cere dela
Librăria Seminarului din Blaj

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură li curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN:	In pragul vremii	10 lei	IOAN POP-CÂMPEANU:	Câmpia Transilvaniei	5 lei		
„	„	Copii în război	2 „	„	„	Ciupercile	5 „
„	„	Sămânța viitorului	3 „	„	„	Bacteriile folositoare	5 „
„	„	Ceeste de văzut în Blaj	4 „	„	„	Dușmanii omului	5 „
„	„	Blajul istoric	10 „	„	„	Pricinuitorii boalelor	5 „
„	„	La Piatra Libertății	10 „	SEPTIMIU POPA:	Crucea Domnului	2 „	
IULIU MAIOR:	Adevărata fericire	6 „	TOMA COCIȘ:	Povești și legende	2 „		
„	„	Darul lui Dumnezeu	6 „	„	„	Toderică dragul mării	1 „
„	„	Fiți desăvârșiți	5 „	„	„	Feciorașul Moșului	2 „

Toate acestea cărți împreună costă numai **83** Lei. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **100** lei, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ**, județul Târnava mică.